

Pocit šťastia v ľudskom živote je veľmi subjektívny a intímny pocit. Som v poslednom období veľmi šťastná žena. Uvedomujem si, ako rýchlo sa to môže zmeniť, ale to nemení nič na mojom pocite šťastia.

Budem sa venovať tomu, čo ma robí šťastnou v práci, ktorej sa už tak dlho venujem. Pred dvomi rokmi MUDr. Andrejka Škripeková súhlasila, že sa prihlási do konkurzu na primára Oddelenia klinickej onkológie a paliatívnej medicíny Kliniky klinickej onkológie LF UK, SZU a NOÚ, aby sa stala primárkou po mojom odstúpení. Viedla som oddelenie 19

rokov a posledné roky primariátu som si uvedomovala, že môj vek je príčinou stagnácie pokroku na oddelení. Ukázalo sa, že to bolo vynikajúce rozhodnutie aj voľba.

Zoznámili a spriatelili sme sa s geriatrickou MUDr. Janou Hoozovou, ktorá prepadla čaru paliatívnej medicíny, lebo naplnila jej predstavy o tom, ako byť dobrým lekárom pre pacientov a nazvala tento spôsob „medicína s ľudskou tvárou“. Na naše oddelenie prišla pracovať okrem MUDr. Kataríny Jakubovičovej, precíznej a nadmieru vzdelanej lekárky, aj MUDr. Lucia Dzurillová, vzdelaná, pokojná, nesmierne pracovitá a navyše talentovaná lekárka, a napokon aj MUDr. Andrea Sysáková, rýchla, vzdelaná, pozorná, pôvodne geriatricka. Náš kolektív dopĺňa MUDr. Ivan Dekánek, ktorý sa pripravuje na atestáciu z klinickej onkológie a hľadá svoje miesto v pracovnom napredovaní. „Benjamínkom“ oddelenia je MUDr. Zuzana Mesárošová, jemná a dôsledná, ktorú čaká dlhá cesta k získaniu špecializácie z internistického kmeňa a ďalšie onkologické vzdelanie.

Okrem toho prešli naším oddelením za posledných 15 rokov mnohí mladí lekári a lekárky s väčším alebo menším odporom k našej práci, niektorí však s prekvapením zistili, že môžeme byť nápomocní aj ich onkologickým pacientom. Tak sa rozrástla aj naša ambulánna klientela a rozrastá sa aj „rodina paliatológov“ – zdravotníckych pracovníkov aktívne pôsobiach v paliatívnej medicíne. Stále sa snažíme trpezlivo vysvetľovať princípy paliatívnej liečby odbornej a laickej verejnosti.

Tento rok v apríli som sa s dovoľením mojej primárky oddelenia mohla začať venovať aj domácej paliatívnej starostlivosti v Bratislave v rámci mobilného hospicu sv. Kataríny Labouré, ktorý je súčasťou o. z. Slniečnica. Skrátila som si pracovný úväzok v NOÚ a štvrtky venujem návštevám našich pacientov v domácnosti. Stala som sa odborným garantom mobilného hospicu, ktorý zakladali MUDr. Kristína Kroftová (sestra Barbora) a Mgr. Erika Cáková (sestra Judita) pred mnohými rokmi. Som prvý garant – paliatológ so špecializačnou atestáciou.

Minulý rok sme ukončili prácu v Sekcii paliatívnej medicíny Slovenskej spoločnosti pre štúdium a liečbu bolesti SLS a založili sme – vďaka patrí najmä mojim mladým priateľkám, pretože by som to sama nikdy nezvládla – **Slovenskú spoločnosť paliatívnej medicíny SLS**, spočiatku ako občianske združenie. **SSPM** má všetky potrebné náležitosti, ktoré každý záujemca nájde na stránke www.paliativnamedicina.eu.

Inštitút pre vzdelávanie v paliatívnej medicíne bude tiež centrom neinštitucionálneho vzdelávania v paliatívnej medicíne. Tento rok zabezpečil konanie **Prvej konferencie SSPM**, o ktorej nájdete v tomto čísle správu.

Ak ma prikváčí nešťastie, tieto udalosti a priateľstvo s týmito úžasnými ženami (samozrejme, je viac mojich priateľov a priateľiek, ktorí budú stále zdrojom svetla v živote) budú spomienkami, ktoré budú žiariť aj spomedzi oblakov. Aj na konci môjho osobného života.

Ďakujem mojej skvelej rodine, najmä môjmu mužovi, že ma naučili, ako sa radovať.

Prajem všetkým, ktorí sa nadchnú pre paliatívnu medicínu, aby vedeli a dôverovali svojmu pocitu, že ide o dobrú voľbu, pretože ide o vynikajúcu medicínu, ktorá našim pacientom prináša úľavu v nevyliciteľnom a terminálnom ochorení a sprevádza ich až k smrti, ktorá je nevyhnutnou súčasťou života. Nejde o vzdávanie sa bez boja ani o rezignáciu, ide o hľadanie čo najmenej hrbolatej cesty do neba.

S úctou,

Kristína Križanová